

Malakay

(Malachi)

Hay A'at Tuwen Liblu

Hi Malakay ya propetan Apu Dios hinadan tinanud Israel hidin hiyah nalpudah ad Babilon. Ya i diye ya hanan Templo hi ad Jerusalem an nadadag handi ya niphod mo ta mabalin an i'nongda nadan midawat an nibaga hinan tugun di Judyu.

Mu ta'on on nibangngad nadan tinanud Israel hi ad Jerusalem ya aggeda innaynayun an nangun'unud i Apu Dios. Te nadan padi ya i'nongday nabahbah an makan ya ta'on on nadadag an animal an umat hi napilok ya napilay onu naten animal. Ya manu te ipatigoda an maphodda mu hay immannung ya agge niyunnudan hinan pohdon Apu Dios di at'atonda. Ya adida bo dayawon hi Apu Dios. Ya numbahulda bo te ni'yahawadah nadan binabain bokon Judyu an mundayaw hinan dios an inyamman di tagu. Hay oha bon bahulda ya imbolhen di udum di ahawada ta aggeda impa'annung nan imbagadah hinohha ya i Apu Dios. Ya hay oha bon numbahulanda ya hanan aggeda nangidatan hinan lebbengnan midat i Apu Dios.

Hay Nitudo' Ituwen Liblu

1. Hay pamhod Apu Dios hinadan i Israel (Malakay 1:2-5)
2. Hay hingal Apu Dios hinadan padi (Malakay 1:6–2:17)
3. Hay aton Apu Dios an mangipanuh hinadan tatagu (Malakay 3:1-5)
4. Hay pangipabangngadan i Apu Dios hinan bagina (Malakay 3:6-18)
5. Hay ma'at i diyen algon pundusaan Apu Dios hi tatagu (Malakay 4)

1 ¹Hituwey impa'innilan Apu Dios i ha'on an hi Malakay hi ibaga' hinadan ibba' an tinanud Israel.

Hay Pamhod Apu Dios Hinadan Tinanud Israel

²Alyon Apu Dios di, Ha'on ya nanongnay naminhod'un da'yu. Mu alina ya alyonyuy, Nganney inatmun nangipatigoh naminhodmun da'mi?

Ya alyo' an Dios di, Undan bokonda hinagi da Esau i Jacob. Mu da'yun tinanud Jacob^a di pinto"uh tatagu' ³ an bokon nadan tinanud Esau.^b Ta dinadag'u nan nun'abillid an numboblayanda ot pumbalino' hi agge naboblayan ta hay jakal di nihukkat hidi.

⁴ Mu alina nin damdama ya alyon nadan tinanud Esau an nunhituh ad Edom di, Ta'on hi nadadag nan boblemi ya iyammami bo damdama. Mu ha'on an ongal di abalinanan Dios ya alyo' di, Ta'on hi iyammada bo mu dadago' damdama. Ta ahi alyon di tatagu i dida di, Hidiyen boble ya adi maphod di pangat nadan tataguhdi te minaynayun di bungot Apu Dios i dida.

⁵ Ta hitun adadagan di bobleda ya tigonyun tinanud Israel ta ahiyu alyon di, Hanat mipatigoy anabaktun Apu Dios an ta'on on hinadan udum an boble.

Hay Hingal Apu Dios Hinadan Padi

⁶ Alyon nan ongal di abalinanan Dios hinadan padi di, Nan imbabale ya waday lispitunah nan hi amana ya atbohdiy aton nan baal hinan ud baal i hiya. Ot onha ibilanga' an hi amayu ot unhaot waday lispituyu i ha'on. Ya onha ibilanga' hi ud baal i da'yu ot atbohdi waday lispituyu i ha'on. Mu bokon te da'yun papadi ya ngohayona' i da'yu. Ya ahiyu alyon hi, Undan nganney inatmin nungngohen he"a?^c

⁷ Ot alyo' di, Ngalngalam ta indawatyuy makan an nibilang hi nalugit hinan punggobhan hi mi'nong. Ya ahiyu alyon di, Undan nganne attog boy inatmin agge nunlispitu i he"a?

Mu undan aggeyu inali hi undan nganne ni'boh naen punggobhan hi mi'nong. ⁸ Te undan mahan agge nibahho nan pangatyu an ta'on on napilok ya mundogoh onu napilay nan animal on ini'nongyun ha'on? Onhandi anu ta ipatnayun idat ha athidiy a'atnah nan gobelnador hi'on mun'am'amlong i da'yu ya indatna nan ibagayu. Ha'on an ongal di abalinanan Dios di mangalin tuwe.

⁹ Ot da'yun papadi ya ta'on on ayu mumpahpahmo' i ha'on ta hom'on da'yu ya adi da'yu mo tobalon te gapu i danaen a'atyun mangi'nong i ha'on. Ha'on an ongal di abalinanan Dios di mangalin tuwe.

¹⁰ Udu'dulnaot attog on wadan da'yu ha e mangikalob hinadan geyt hinan Templo ta wan ma"i'd ha atonyun e mangi'nong hinadan i'nongyun ma"i'd ha niyatana i ha'on. Te ha'on an ongal di abalinanan Dios ya adi damdama abuluton danaen i'nongyu.

¹¹ Te unhaot impohpohodnay atonyu mu nan aton di tataguh abobble an mhipun hi nangappit hi tuluwan di algo ta ingganah alimuhana. Te dida ya ihamaddan mundayaw i ha'on. Ya munggohobdah insenso

^a 1:2 Hay ohah ngadan Jacob ya hi Israel. ^b 1:3 Roma 9:13 ^c 1:6 Epesus 6:5b

ya i'nongda nan umipa'amlong i ha'on te ongal di pangibilang di tataguh udum hi boble i ha'on. Ha'on an ongal di abalinanan Dios di mangalin tuwe. ¹²Mu da'yu ya alyonyuy undan mahan nganney hilbin nan punggobhan hi mi'nong ta hiya nan ta'on on waday bahbahna on ini'nongyu. ¹³Ya da'yun papadi ya alyonyu boy impahiga da'yun naen tamuyu ta hiya naya nan ngohayona' i da'yu. Ta hiya nan ta'on on na'ako ya napilay onu mundogoh nan animal on ini'nongyu i ha'on. Undan hay innilayu ya ta'on on athidiy i'nongyu ya abuluto'? Ha'on an ongal di abalinanan Dios di mangalin tuwe. ¹⁴Ya dusao' nan tagun mangibaga hi i'nongnan ha'on nan tangbal an animalna an ma'id ha bahbahna ya indaniyot ya hanan waday bahbahnay ini'nongna i ha'on an Dios. Te ha'on an ongal di abalinanan Dios ya na'abbaktun patul ya ha'on di taktan di tataguh abobboble.

2 ¹Ya alyon bon nan ongal di abalinanan Dios hinadan papadi di, Hay ibaga' i da'yu ya ²mahapul an mipatigoh nan pangatyu an ha'on di takutanyu. Te adiyu'e donglon hituwen ibaga' i da'yu ta bokon nan adayawa' di atonyu ya dusaon da'yun ha'on. Ta ta'on on nan punwagahanyuh nadan tatagu ya pumbalino' hi idut nadan ibagayun dida ya teen ta'on on ad uwani ya dinusa da'yu an gapuh nan aggeyu nangatan hinan miyunnudan hinan pohdo'. Ha'on an ongal di abalinanan Dios di mangalin tuwe.

³Ot nomnomnomyu an dusao' bo nadan imbabaleyu ya nun'ilamuh'uh angahyu nadan lugit nadan i'nongyuh nadan punnomnommanyun ha'on. Ta middum ayun mitopal an umat i dadiyen lugit. ⁴Ta wan innilaonyun ha'on di nalpuwan tuwen pamagbaga i da'yun papadi ta ibangngadyun mangun'unud hinadan tugun'u ta minaynayun an ma'at i da'yu nadan imbaga' hidin ammodyun hi Libay. Ha'on an ongal di abalinanan Dios di mangalin tuwe.

⁵Te hay imbaga' hidin ammody ya idattan da'yun tinanudana hi maphod an pi'taguwanyu ya linggopyu mu ta un'unudona'. Ya manuh din hopapna te immannung an ha'on di taktanda ta inun'unuda' i dida. ⁶Ya nan nipto' boy intudtududa an bokon nan nibahho. Ya nan miyunnudan hinan pohdo' di inatda ta hiya nan waday linggop hi nitaguwanda. Ya binoddanganda nadan ibbada ta indinongdan mangat hinadan pumbahulan. ⁷Te hay tamuyun papadi ya da'yuy mangitudduh nan nipto' an a'at'un Dios. Ya gapu ta hinnag da'yun ha'on an ongal di abalinanan Dios ya da'yuy e pumpaboddangan nadan tatagu ta wan innilaonda nan pohdo' hi atonda.

⁸Mu tanganu on da'yun papadih ad uwani ya athina ayun da'yuy mangipangpanguluh nadan ibbayun tatagu an mangat hi adi maphod. Ta da'yuy namahbah nadan hinapit'u an maphod an ato' i da'yun papadi. Ha'on an ongal di abalinanan Dios di mangalin tuwe. ⁹Ta hiya nan

iyabulut'un mipada'ul ayuh hinangngab di tatagu ya pihulon da'yuh tatagu an gapu ta bokon nan miyunnudan hinan pohdo' di atonyu. Te adiyu pumpapaddungon di atonyun manugun hinadan ibbayun tatagu.

¹⁰Ot alyo' an hi Malakay di, Tanganu mahan on athinay pangatyu te undan bokon ohay hi Ama ta'u hi nunwada i dita'un namin? Ya tanganu on bokon nan miyunnudan hinan tugunay aton ta'uh nadan ibba ta'u ta nginhe ta'u nan hinapit Apu Dios i handidan a'ammod ta'u? ¹¹Ta da'yun i'iba' an tataguh tun ad Judah ya imbakhoyun mangun'unud hinadan tugun Apu Dios. Ta nan nunhiglan umipabungot i hiya di inatyun tinanud Israel an i Judah ta inlubityu nan Templo an imbilang Apu Dios hi pohpohdona ot e ayu mundayaw hinadan dios di udum an tatagu. ¹²Ot an namin nadan mangathina ya hanat ma'idon da'yun Apu Dios hitun boble ta'un tinanud Israel an ta'on on nadan imbabaleyu ya apapuyu ta ma'id i dida ha mangidawat hi i'nongda hinan ongal di abalinanan Dios.

¹³Ya hay oha boh inatyu ya namaaggon e ayu kimmogakoga on linuwaluwaanyu nan punggobhan hi mi'nong i Apu Dios an gapu ta adina abuluton nadan i'nongyun hiya. ¹⁴On inaliyuy, Tanganu mahan on dita'u din'ug i Apu Dios.

Ibaga' i da'yun manu'e ya imbakhoyu din imbagayuh nan ahawayuh din mangmangngilog ayu ni' an alyonyuy adiyu ibolhe. Mu ad uwani ya aggeyu impa'annung ya de bo udot an hi Apu Dios di binagaanyuh muntistigu i diyen nun'ahawaanyu. ¹⁵Yaden undan agge da'yu numbalinon hi ohan adol i Apu Dios hidin nun'addumon da'yu.^d Ya manu'e hi athidi ya ta wan nadan imbabaleyu ya hi Apu Dios di un'unudonda. Mu ma'id te imbakhoyu nan imbagayuh din nun'ahawaanyu. ¹⁶Yaden hi Apu Dios an dayawon ta'un tinanud Israel ya nunhiglay bungotnah nan tagun mangibolheh nan ahawana an umat damdamah nan pumaten tagu. Ta hiya nan tigonyu ta ma'id i da'yu ha mangibahhoh nan imbagayuh din nun'ahawaanyu.^e

¹⁷Hay oha boh inatyun nangipahiga i Apu Dios ya nan hapihapitonyu. Mu wan alyonyu bo on, Undan nganney hinapitmih nangipahiga i hiya? Hay nibahhoh hinapityu ya nan pangalyanyuh, Daannot ta nipto' di pangipanuh Apu Dios hinadan adi maphod di pangatdan tatagu an onnot otahan diday ayna pun'amlongan?

Hay Aton Apu Dios An Mangipanuh Hinadan Tatagu

3 ¹Ya alyon bon nan ongal di abalinanan Dios di, Nomnomnomonyu an honago' ha mamangulun umali an mangipa'innila hi atonyu an tatagun mundadaan hi umaliyan nan Ap'apu an hidiye nan alyonyuy hahaddonnyu. Ya hiya ya mahanawang hinan Templo.^f ²Mu hitun

^d 2:15 Matthew 19:4,5 ^e 2:16 Matthew 19:3,6 ^f 3:1 Mark 1:2

umaliyana ya nganne nin i da'yuy abalinanan mangitpol hinan ma'at? Te nan pundusaana ya umat hinan habon an aanonay lugit. Ya umat boh nan apuy an ammuna nan gumo' hi angangona.[§] ³Te hay atona ya umat hi aton di munhibug ta mahmahona nan silber onu balitu' ta ma'id ha udum hi mi'amoh. Ta athinay atonah nadan tinanud Libay ta mipaphod di punnomnomda ta wan hay i'nongda i ha'on ya nan nipto' tuwalin mi'nong.

⁴Te gahin di athidi ya ahiya' mipa'amlong an Dios hinadan i'nongyun i Jerusalem ya hi an namin an i Judah ta nanongnan umat tuwalih din nadne.

⁵Ot inayun bon nan ongal di abalinanan Dios an alyon di, Umaliya' ta dusaon da'yun ma'id ha takutdan adi mangun'unud i ha'on an umat hinadan munggamud ya nadan munluktap ya nadan munlayah ya nadan kumuluk hi bino'lan di puntamuwonda ya nadan mamalpaligat hinadan nun'abalu ya nun'apuhig ya nadan nalpuh udum an boble an ni'iboble i da'yu.

Hay Aton An Mumbanggad I Apu Dios

⁶Ha'on an Dios ya nanongnan adiya' maluman. Ot nan imbaga' hidin a'ammodyu ya hiyay ato'. Ot hiya nan da'yun tinanud Jacob ya mabalin an mipaphod ayu te agge ayu ni' nadadag. ⁷Te da'yu ya umat ayu damdamah didan a'ammodyu an din'ugyu nadan tugun'u an aggeyu inun'unud. Ot maphod di mumbanggad ayu i ha'on ta way ato' bon mangabulut i da'yu. Mu alina nin ya alyonyuy, Nganneay atonmi ta wan mumbanggad ami i he'a?

⁸Ot alyo' bon Apu Dios di, Undan mahan mabalin hi eya' akawan an Dios i da'yu? Mu da'yu ya hiyay at'atonyu an aka'akawana'. Mu ma'id ha mapto' ya alyonyu boy, Nganneay inatmi ta alyom hi inakawan da'a?

Nan adiyu pangidatan hinadan mi'apuluh (10) nadan inapityu ya ta'on on nadan mahapul an ipabangngadyu i ha'on ya paddungnay inako'akoyu. ⁹Ot gapu i naen pangaka'akawanyu i ha'on ya dusaon da'yu an himpamoble.

¹⁰Ot daan mo tuwali ta iyaliyun namin nadan mi'apuluh nadan inapityu ta wan nanongnan waday makan hinan bale'. Ipatnayun aton hinae ta tigonyu hi'on adi' iluwat an namin nadan tawan di ad abunyan ta ipa'ali' an namin di mahapulyu ta mahawwalan ta inggana hi ma'id ha pangiha'adanyu. ¹¹Ta ihwang'uh nadan dumadag nadan itanomyu ya winagaha' ta mangimbubbungada. Ha'on an ongal di abalinanan Dios di mangalin tuwe. ¹²Ta an naminday tataguh abobboble ya alyonday winagahan da'yun ha'on te maphod an punhituwan tun numboblayanyu. Ha'on nan ongal di abalinana an Dios di mangalin tuwe.

§ 3:2 Matthew 3:11c; Nipa'innila 6:16

Hay Numpahhiwan Di Munhilbi Ya Nan Adi Munhilbi I Apu Dios

¹³Da'yu ya nunhiglay eyu hinapihapit i ha'on. Mu ma'id ha mapto' ya alyonyuy, Nganne hanan emi hinapihapit i he'a?

¹⁴Hay hinapihapityu ya alyonyuy ma'id ha iyatan di punhilbiyan i ha'on an Dios. Ya atbohdiin ma'id ha hilbin di e pangun'unudan hinan tugun'u ya hay eyu puntutuyuwun hinan numbahulanyu. ¹⁵Ya alyonyu boy, Tee otahan an nadan mumbaktu ya diday mun'am'amlong. Ya nadan mangmangngat hi adi maphod ya diday kumadkadangyan hitun luta. Ya ta'on on nadan mamatnah ulem an Dios on ma'id ha pundusam i dida.

¹⁶Ot ha'on an hi Malakay ya alyo' di, Mu nadan tatagun hi Apu Dios di takutanda ya dida on himmanahhapitda ta ipadinolday hinohhan dida ya impa'amlongdah Apu Dios i diyen at'atonda. Ya impitudo' Apu Dios di ngadan nadan tatagu an hiyay takutanda hi un'unudonda.

¹⁷Ya alyon nan ongal di abalinanan Dios di, Datuwey tatagu' ot hitun madatngan nan algon pangipanuha' hi an naminamin ya diday ibilang'uh odon'u. Te ha'on an hi amada ya hom'o' dida an umun'unud an imbabale'. ¹⁸Ta mabalin an tigonyu mohpe an agge numpaddung di ma'at hinan tagun nan miyunnudan hinan pohdo' di atona ya nan adi maphod di pangatna. Ya atbohdiin tigonyuy numpahhiwan nan tagun nunhilbi i ha'on an Dios ya nan agge nunhilbi i ha'on.

Hay Ma'at Hitun Pundusaan Apu Dios Hi Tatagu

4 ¹Innayun bon nan ongal di abalinana an Dios an alyon di, Nomnomnomonyun dasao' nadan tatagun mumbaktu ya nadan mangmangngat hi adi maphod. Ot hay ato' an mundusa i dida ya umat hi aghoban nan dagami an ma'id ha mabati.^h ²Mu da'yun ha'on di takutanyu ya gapuh nan abalina' ya ma'attigon mipaphod ayu ta umat ayuh nan algon ma'apattal. Ya mun'am'amlong ayu mohpe an ay ayu nilubus ha ukkon di kabayu.

³Ot i diyen pangata' ya pun'igatinyu nadan adi maphod di pangatda te mumbalindah ay pito' an pangigoppa'anyu. Ha'on an ongal di abalinanan Dios di mangalin tuwe.

⁴Ot nomnomnomonyu nadan intanuddun din baal'un hi Moses. Te dadiyen tugun an indat'un hiyahdih nan billid hi ad Sinai ya mahapul an hiyay unudonyun namin an da'yun tinanud Israel.

⁵Ya nomnomnomonyu bo an pa'aliyo' nan propeta an hi Elijahⁱ ya ahi madatngan hidiyen atatakut an punhumalyaa'. ⁶Ta hiyay bumoddang hi e pun'u'unnudan di hina'amma ta adida mundudu'ugan ta wan adi da'yu dadagon i ha'on ya ta'on on nan numboblayanyu.

^h 4:1 1 Kulintu 3:13 ⁱ 4:5 Matthew 11:14; 17:10; Mark 9:12